

O B S A H

1. Úvod	4
2. Základné pojmy mikroekonomickeho trhového modelu	7
2.1 Východiskové predpoklady	7
2.2 Firma	9
2.3 Spotrebiteľ	10
2.4 Ekonomika	13
2.5 Dokonalá konkurencia	14
2.6 Konkurenčná rovnováha	16
2.7 Cenotvorný mechanizmus trhu	17
2.8 Nedokonalá konkurencia	19
2.9 Spoločenská efektívnosť	21
2.10 Štát	22
2.11 Základné problémy mikroekonomickej teórie	23
2.12 Poznámky	24
3. Teória spotrebiteľa	25
3.1 Preferencie a funkcia užitočnosti	25
3.2 Kardinálna a ordinálna koncepcia užitočnosti	29
3.3 Indiferenčné krivky	31
3.4 Miera spotrebiteľskej substitúcie	36
3.5 Rozpočtové ohraničenie	39
3.6 Rovnováha spotrebiteľa	42
3.7 Analýza individuálneho spotrebiteľského dopytu	48
3.8 Zmeny príjmu	50
3.8.1 Príjmo-spotrebná krivka, normálne a podradné tovary	50
3.8.2 Englova krivka	52
3.8.3 Príjmová elasticita dopytu	54
3.9 Zmeny cien	56
3.9.1 Cenovo-spotrebná krivka, štandardné a Giffenove tovary	56
3.9.2 Dopytová krivka	59
3.9.3 Substitučné a komplementárne tovary	60
3.9.4 Cenová elasticita dopytu	61
3.9.5 Príjmový a substitučný efekt, Slutského identita	63
3.10 Formovanie úhrnného dopytu	67
3.11 Cvičenia	69
3.12 Poznámky a problémy	71
4. Teória firmy	74
4.1 Produkčné funkcie	74
4.1.1 Jeden fixný a jeden premenlivý vstup	75
4.1.2 Celkový, priemerný a hraničný produkt	76
4.1.3 Krátkodobá rovnováha firmy	79
4.1.4 Zákon klesajúcich efektov	86
4.1.5 Zmena fixného vstupu	88
4.1.6 Elasticita výstupu	90
4.1.7 Tri sektory produkčnej funkcie	92
4.1.8 Produkčná funkcia s dvoma premenlivými vstupmi	97

4.1.9 Izokvanty	98
4.1.10 Miera technickej substitúcie	99
4.1.11 Nákladová priamka	102
4.1.12 Optimálne rozhodovanie výrobcu: maximalizácia výstupu pri daných nákladoch	104
4.1.13 Optimálne rozhodovanie výrobcu: minimalizácia nákladov pri danom výstupe	110
4.1.14 Optimálne rozhodovanie výrobcu: maximalizácia zisku	114
4.1.15 Trajektória rozvoja	118
4.2 Nákladová analýza firmy	121
4.2.1 Odvodenie nákladovej funkcie	121
4.2.2 Celkové, variabilné a fixné náklady	123
4.2.3 Priemerné a hraničné náklady	124
4.2.4 Maximalizácia zisku	128
4.3 Formovanie úhrnnej ponuky	131
4.3.1 Kladný zisk a prijateľná strata	131
4.3.2 Individuálna ponuka firmy	135
4.3.3 Formovanie úhrnnej ponuky	138
4.4 Cvičenia	140
4.5 Poznámky a problémy	144
5. Trhová rovnováha	147
5.1 Dokonalá konkurencia a parametrická funkcia cien	147
5.2 Rovnováha na čiastkovom trhu	148
5.3 Pevné ceny, dotácie a dane	151
5.3.1 Ponuka, dopyt a pevné ceny	151
5.3.2 Dane pri voľnej tvorbe cien	155
5.4 Vznik trhovej rovnováhy pri voľnej tvorbe cien (pavučinový diagram)	160
5.5 Cvičenia	163
5.6 Poznámky a problémy	164
6. Nedokonalá konkurencia	166
6.1 Trhové štruktúry nedokonalej konkurencie	166
6.2 Monopol	167
6.2.1 Rovnováha monopolistickej firmy	168
6.2.2 Neúčinnosť daňovej regulácie monopolu	172
6.3 Oligopol	176
6.3.1 Model duopolu	176
6.3.2 Cournotovo riešenie	178
6.3.3 Kooperatívne riešenie - kartel	180
6.3.4 Stackelbergovo riešenie	182
6.3.5 Porovnanie s trhom dokonalej konkurencie	184
6.3.6 Zovšeobecnenie na prípad oligopolu	185
6.4 Cvičenia	189
6.5 Poznámky a problémy	190
Príloha I: Matematický aparát mikroekonomických analýz	192
Príloha II: Glosár základných pojmov	203
Literatúra	214